

Onze sector is maatschappelijk zeer relevant

Zij houdt van mensen en van veranderprojecten. Hoe groter de weerstand, hoe liever het haar is. Financial Investigator sprak met Iris van de Looij, Directeur van DUFAS

Door Lies van Rijssen

‘Tijdens mijn studie ontdekte ik mijn plezier in het beleggen. Ik koos de beleggingsleer als afstudeerrichting. Na mijn studie deed ik een traineeship bij Fortis. Ik onderzocht alle beleggingsfuncties, van de dealingroom en fondsbeheer tot particulier advies. Uiteindelijk landde ik bij de assetmanager, waar we voor de beleggingsportefeuilles van onze verzekeraars de match met de liabilities maakten. Dat was een erg mooie intellectuele uitdaging.

In 2018 werd ik gevraagd om directeur van DUFAS te worden. Ik was rond die tijd vaak zichtbaar in de media, waar ik geregeld de businessimpact van de MiFID-II-regelgeving toelichtte. De zorg voor uitvoerbare regelgeving voor financiële instellingen is de core business voor DUFAS. Het bestuur was voor de directeursfunctie expliciet op zoek naar een vrouw. Mijn nieuwe uitdaging werd de eerstvolgende directeur van DUFAS zijn. Mijn voorganger had deze functie sinds de oprichting in 2003 vervuld. Inmiddels staan voor deze functie maximaal twee termijnen. Ik heb net het contract voor mijn tweede vierjaarstermijn gesloten.

Ik vind het een enorme eer om directeur te zijn. Ik mag het gezicht zijn van de Nederlandse sector en vertegenwoordig onze ongeveer vijftig leden richting stakeholders en politiek. Ook in Brussel, waar we veel optrekken met brancheverenigingen uit andere landen.

Wij vertegenwoordigen een uiteenlopende achterban: de assetmanagers van de pensioen- en verzekeringssector, allround assetmanagers en private banks/wealthmanagers met beleggingsfondsen. Grotere en kleinere, specialistische vermogensbeheerders dus, en Nederlandse én

buitenlandse partijen. Ondanks al die variatie is de belangenbehartiging minder complex dan je zou denken, doordat we ons richten op wat we daadwerkelijk samen kunnen doen. We zoeken dus vooral onderwerpen waar partijen tot een gezamenlijk standpunt kunnen komen. Als de belangen te veel uiteenlopen, pakken partijen een onderwerp zelf op. Op het topic duurzaamheid liggen de denkbeelden van onze leden ook tamelijk ver uit elkaar. Maar focus je op de duurzaamheidsregelgeving die eraan komt, dan staan we wel voor dezelfde uitdagingen. Als branchevereniging proberen we tot standaarden te komen. We zoeken ook steeds samenwerking met andere partijen die hetzelfde nastreven als wij. Hoe breder onze schouders, hoe meer kans dat we iets bereiken.

‘Ik houd van verandertrajecten en ben snel thuis in nieuwe omgevingen. Mij motiveer je intens als je zegt dat een project onuitvoerbaar is. Dan ga ik er juist voor.’

DUFAS heeft ook een platformfunctie. Leden moeten informatie kunnen delen. De Oekraïne-crisis heeft een grote impact. Veel van de portefeuilles bevatten Russische beleggingen. Hoe het daarmee verdergaat, is onzeker. Deze situatie is volslagen nieuw. Om onze leden te helpen, hebben we nu afstemming op vijf speerpunten:

- De waardering van Russische beleggingen. Daar is nu ineens geen prijs meer voor.
- De sluiting van beleggingsfondsen. Gaan ze ooit weer open?
- Sanctielijsten. Wij verzamelen vragen over de toepassing hiervan en staan voor de beantwoording daarvan voortdurend in contact met de AFM en onze Europese toezichthouder ESMA.
- Statements van partijen over het beleggen in Rusland.
- Cybercrime. Waar geld zit, is hacken aantrekkelijk.

CV

Iris van de Looij

Econoom Iris van de Looij is sinds 2018 Directeur van de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS), de belangenvereniging van vermogensbeheerders in Nederland. Uitgebreide internationale werkervaring deed zij op bij onder andere Fortis/MeesPierson. Van de Looij werkte ook als zelfstandig consultant gespecialiseerd in de implementatie van financiële regelgeving zoals MiFID-II. Zij heeft bestuurlijke nevenfuncties bij VNO-NCW, DSI en de Europese branchevereniging van vermogensbeheerders EFAMA.

Regelgeving heeft toprioriteit in ons werk hier. Niet voor niets bestaat ons team voor een groot deel uit juridisch inhoudelijke deskundigen. We monitoren welke regelgeving op de sector afkomt. Die analyseren we in een zo vroeg mogelijk stadium, zodat we zo nodig kunnen proberen bij te sturen in de lobby. ‘Lobbyen’ klinkt soms negatief, alsof je alleen maar met je eigen belang bezig bent. Maar in werkelijkheid is conceptregelgeving vaak onuitvoerbaar en worden beoogde doelen er niet mee bereikt. Een lobby om dat duidelijk te maken, is dan pure noodzaak. Ik wist, toen ik deze functie accepteerde, dat er een waaier aan duurzaamheidsregelgeving in aantocht was. Extreem veel, weet ik nu. Het bovenliggende doel is uitermate relevant. Maar we kunnen dit alleen behappen als we samen optrekken bij de afstemming over de interpretatie en implementatie ervan.

Ik houd van veranderingsprocessen en ervaar de duurzaamheids transitie als een keerpunt voor de sector. Later zullen we ons realiseren dat er ‘een periode voor’ en ‘een periode na’ was. Op de een of andere manier zullen we heel veel kennis en inzichten uit andere disciplines, zoals scheikunde en biologie, moeten zien te integreren in onze beleggingskennis. De sector zal zich hiervoor moeten openstellen en zich sterk moeten blijven ontwikkelen.

Binnen het thema duurzaamheid is greenwashing een beladen onderwerp. Maar de sector wordt hier wel te snel van beschuldigd. Partijen kijken wel uit om met opzet aan greenwashing te doen. Het reputatierisico is veel te groot. Wat ons kwetsbaar maakt, is dat nog niet is vastgelegd wat duurzaamheid nu precies is. Het is ontzettend belangrijk dat er een Europese taxonomie komt met een wetenschappelijke basis. Die taxonomie moeten we vervolgens naar de sector doorvertalen, zodat de toepassing geen vragen meer oproept. Dan pas heb je een situatie waarin duidelijk is of een partij aan greenwashing doet.

Het ontwerpplan voor de Europese duurzaamheidsregelgeving zat goed in elkaar: als eerste van tien acties zou er een taxonomie komen. Maar de werkelijkheid is dat de eerste actie nog niet is afgerond en dat we al wel met de vervolgacties aan de slag moesten. De sector heeft daarvoor reeds onderdelen van de SFDR-regelgeving moeten uitrollen, zonder dat duidelijk is waaraan hij zich moet houden. Daardoor krijgen particulieren onvolledige informatie van financiële instellingen waar ze weinig mee kunnen. Zo lijkt het alsof wij niet transparant willen zijn. Dit is schadelijk voor onze reputatie en maakt het bashen van de financiële sector wel heel makkelijk voor politiek en media. Terwijl in werkelijkheid de volgorde van het wetgevingsproces dus niet loopt zoals zou moeten. Toch moeten we hier doorheen. We hebben elkaar nodig om de klimaatdoelen te halen. Minister Kaag benoemde de grote bijdrage van de financiële sector aan duurzaamheid onlangs eindelijk eens expliciet. Een verademing! Hopelijk wordt de beeldvorming alsnog eerlijker.

Het thema diversiteit gaat in mijn ogen om veel meer dan gender alleen. Ik hoop bijvoorbeeld dat onze klantbasis veel meer divers wordt. Uit onderzoek blijkt dat veel Nederlanders niet beleggen, omdat ze denken dat dit exclusief voor blanke mannen in pakken in hoge kantoor-torens is. Dat is toch schrijnend? Beleggen moet toegankelijk voelen voor iedereen. We hebben hier een perceptie met elkaar gecreëerd waaraan we moeten gaan werken. Dit vraagt om een oprechte en authentieke oplossing.

Veranderingen in onze sector gaan heel langzaam. Beleggingsinhoudelijk gebeurt er veel innovatiefs, maar de aanpassing van organisaties, het type werknemers, het speelveld en hoe we communiceren met klanten veranderen maar langzaam. Veranderingen worden vooral geïnitieerd door regelgeving, niet vanuit ondernemerschap.

‘Uit onderzoek blijkt dat veel Nederlanders niet beleggen, omdat ze denken dat dit exclusief voor blanke mannen in pakken in hoge kantoorloftoren is. Dat is toch schrijnend? Beleggen moet toegankelijk voelen voor iedereen.’

In 2009 ging ik voor mezelf werken. Bij MeesPierson waren de internationale activiteiten waaraan ik had meegewerkt, gestopt. Blijven kon, maar er was geen functie waar mijn hart sneller van ging kloppen. Ik voerde een zelfstandig marktonderzoek uit onder

private banks naar de impact van de financiële crisis en ben vervolgens advieswerk voor verschillende private banks gaan doen. Ik leerde wat mijn sterktes zijn, hoe ik kon ondernemen en mezelf kon positioneren en zichtbaar kon maken. Mijn perspectief op werk veranderde daardoor. Ik ontdekte dat interimklussen me liggen.

Ik houd van verandertrajecten en ben snel thuis in nieuwe omgevingen. Mij motiveer je intens als je zegt dat een project onuitvoerbaar is. Dan ga ik er juist voor. Ik heb diverse van zulke projecten tot een goed einde gebracht. Twee weken voor de overname van ABN AMRO door Fortis werd ik verantwoordelijk voor alle interne en externe communicatie in negentien landen. Ik had nog nooit een persbericht geschreven! MiFID-II implementeren in een private bank voor vijf landen tegelijk was een andere grote uitdaging. En ooit begon ik in een baan bij een bedrijf in Luxemburg. Iedereen sprak Frans behalve ik. Alsof ik in een aflevering van ‘Ik Vertrek’ zat. In twee jaar tijd hebben we vandaaruit de beleggingsteams uit acht verschillende landen samengevoegd.

Voorwaarde voor succesvolle verandertrajecten is wel dat mensen meewerken. Ik houd van mensen en probeer altijd te zien wat anderen beweegt. Misschien slaag ik er daarom in mensen mee te krijgen, ook in de lobby. Mensen die veel weerstand tonen, zijn heel waardevol. Zij zitten vaak in het werk met hun hart en zijn geweldige pilaren om veranderingen op te bouwen.

Ik heb met bewondering gezien hoe de sector tijdens de COVID-19-crisis draaiende bleef. Wat een veerkracht blijkt daaruit! In het begin was er hectiek door de enorme beursdaling. In sommige asset classes was de liquiditeit heel beperkt. Even dreigde de beurs zelfs te sluiten. Uiteindelijk bleef het systeem in de lucht en deed de

markt goed zijn werk. En dat allemaal vanaf keukentafels en zolderkamers. Ik voelde veel verbroedering met alle partijen die daarin een rol speelden. Het contact met toezichthouders is toen ook echt versterkt. Dat goede gevoel is nu wel een beetje weg. Ik

vrees de schade die het isolement gedurende de COVID-19-periode bij mensen heeft achtergelaten. Hoogtepunten zoals zwangerschappen of pensionering kon men niet samen vieren. Dat is vreemd en ook wel eenzaam. Veel mensen lijken nu minder geïnteresseerd in elkaar. Op sociale media wordt veel te veel ongenoegen geuit. Het sociale leven is toe aan een flinke boost. Ik hoop dat de samenleving nu openblijft en we weer echt contact gaan maken, ook collega's onder elkaar. Ook op mij persoonlijk heeft COVID-19 grote impact gehad. Ik ben extravert en een mensenmens. Met mijn profiel is thuiswerken heel lastig. Ik krijg energie van samenwerken. Reuring maakt me blij. Daarom woon ik ook zo graag in hartje Amsterdam.

Belangrijke drijvers voor mij zijn het wereldnieuws en, zoals je begrijpt, het gedrag van mensen. Daarom vind ik beleggen ook zo leuk. Al het nieuws en gedrag van mensen zit verwerkt in de koersen. Eten we minder brood en smeren we minder pindakaas, dan raakt de smeerdivisie van Unilever in de problemen.

Ik wil graag nog iets toevoegen aan dit gesprek. Het is namelijk zo jammer dat de asset managementsector zo weinig zichtbaar is. Bijna alle Nederlanders beleggen via hun pensioen of verzekeringen. De belangrijke rol van onze sector zou de politiek veel beter moeten zien. Het Nederlandse beheerd vermogen hoort bij de grootste van Europa. Beleggen roept te vaak een Wolf of Wall Street-achtig beeld op. Toezichhouders en regelgevers benadrukken meer dan nodig de risico's als het om onze sector gaat. We moeten veel zuiniger zijn op deze markt en de expertise, en trots zijn op de voortrekkersrol die we nu al vervullen bij duurzaam beleggen. Het is belangrijk om de sector voor Nederland te behouden. Dat mogen we best beter uitleggen en vaker hardop zeggen. Ook vanuit de sector zelf. ■